

Рев2.бр.441/2020

ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во совет составен од судиите: Шпенд Деваја - претседател на советот, Мирјана Радевска Стефкова, Емилија Илиевска, Стојанче Рибарев и Лидија Мартинова - членови на советот, во правната работа на тужителот Н.М. и како законски застапник на Д.М. и Д.М.1, сите од С., против тужениот Б.М. од С., за утврдување сопственост на трговска марка, вредност на спорот 100.000,00 денари, одлучувајќи по ревизијата на тужениот, изјавена преку полномошникот Сузана Јошеска Анастасовска, адвокат од С., против пресудата на Апелациониот суд Скопје ГЖ-510/20 од 14.05.2020 година, на седницата одржана на ден 08.07.2021 година, донесе:

Р Е Ш Е Н И Е

Ревизијата, СЕ УСВОЈУВА.

Пресудата на Апелациониот суд Скопје ГЖ-510/20 од 14.05.2020 година и пресудата на Основниот граѓански суд Скопје П1-395/18 од 11.07.2019 година СЕ УКИНУВААТ и предметот и се враќа на повторно судење пред првостепениот суд.

О б р а з л о ж е н и е

Основниот граѓански суд Скопје со пресуда П1-395/18 од 11.07.2019 година, го усвоил тужбеното барање на тужителите и утврдил дека Д.М.2, бивш од С., се стекнал со 1/2 идеален дел сосопственичко право на трговска марка запишана во регистарот на трговски марки во Д. завод на РСМ под реден број Задолжен е тужениот врз основа на пресудата да трпи упис во регистарот на трговски марки при Д. завод на РСМ на име Д.М.2 на 1/2 идеален дел сосопственичко право на трговската марка запишана во регистарот на трговски марки под реден број Задолжен е Д. завод на РСМ во рок од 15 дена по приемот на пресудата по службена должност да ја изврши истата. Задолжен е тужениот да им ги надомести на тужителите трошоците сторени во текот на постапката во износ од 304.280,00 денари, во рок од 15 дена по приемот на пресудата, а одбиено е како неосновано поголемото барање за надомест на трошоци, над досудениот износ.

Апелациониот суд Скопје со пресуда ГЖ-510/20 од 14.05.2020 година жалбата на тужениот ја одбил како неоснована, а пресудата на Основниот граѓански суд Скопје П1-395/18 од 11.07.2019 година ја потврдил. Задолжен е тужениот да им исплати на тужителите износ од 75.812,00 денари за поднесениот одговор на жалба, во рок од 8 дена по приемот на пресудата.

Против пресудата на Апелациониот суд Скопје ГЖ-510/20 од 14.05.2020 година, ревизија изјави тужениот, поради суштествена повреда на одредбите од парничната постапка и погрешна примена на материјалното право, со предлог ревизијата да се усвои, побиваните пресуди да се укинат и предметот да се врати на повторно судење или истите да се преиначат, така што тужбеното барање на тужителите во целост ќе се одбие како неосновано и истите ќе се задолжат да му ги надоместат на тужениот трошоците сторени во текот на постапката како и во постапката по ревизијата.

Тужителите во одговор на ревизија, поднесен преку полномошникот д-р Валентин Пепељугоски, адвокат во Адвокатско друштво Пепељугоски од С. и полномошникот Стевица Јосифовски, адвокат од С., ги побиваат наводите изнесени во ревизијата, со предлог ревизијата да се одбие како неоснована, а тужениот да се задолжи да им ги надомести на тужителите трошоците по повод поднесениот одговор на ревизија.

Врховниот суд на Република Северна Македонија по проучување на списите во предметот, наводите во ревизијата и во одговорот на ревизијата, испитувајќи ја побиваната пресуда во смисла на одредбата од член 377 став 3 од Законот за парничната постапка, најде:

Ревизијата е основана.

Основан е наводот во ревизијата за сторена суштествена повреда од член 343 став 2 точка 14 од Законот за парничната постапка. Според Врховниот суд на Република Северна Македонија, побиваната пресуда со која е потврдена првостепената пресуда е нејасна, неразбирлива, не содржи доволно образложени причини за решителните факти од кои се раководел судот при одлучувањето, па истата како таква не може да биде испитана.

Имено, во конкретниот случај судовите го усвоиле тужбеното барање на тужителите спрема тужениот и утврдиле дека Д.М.2, бивш од С., се стекнал со 1/2 идеален дел сосопственичко право на трговска марка запишана во регистарот на трговски марки при Д. заводна РСМ под реден број и го задолжиле тужениот врз основа на

пресудата да трпи упис во регистарот на трговски марки на име Д.М.2 на 1/2 идеален дел сосопственичко право на трговската марка. Воедно, задолжен е Д. завод на РСМ во рок од 15 дена по приемот на пресудата по службена должност истата да ја изврши.

Основ за такво одлучување судовите наоѓаат во одредбите од меѓународните конвенции кои се ратификувани од нашата држава, одредбите од Законот за индустриска сопственост („Службен весник на РМ“ бр.21/09 и 24/11) и тоа членовите 2, 3, 6, 7, 8, член 175, член 206 став 1 и член 217 став 3,, а пред се судовите се раководеле од одредбите од член 59, 63, 92 и член 93 од Законот за сопственост и други стварни права.

Причините за усвојување на тужбеното барање на тужителите според пониските судови произлегуваат од утврденото дека тужениот и неговиот сега покоен брат Д.М.2 се еднакво заслужни за развивањето на А. продукција и на трговската марка која станала препознатлива во областа на организацијата на концерти. Знакот првично е регистриран како трговска марка чиј носител е правното лице Г. А. - А. продукција каде управител бил Д.М.3, во кој период сите настани и концерти биле организирани преку оваа агенција, промовирајќи се за цело време како А. продукција, при што на договорите на изведувачите имало печат на Г.А., како и потпис само од Д.2 или од Д.2 и Б.М. заедно. Во текот на 2009 година, по согласност на двајцата браќа, трговската марка е заштитена само на име на сега тужениот, но и покрај тоа правниот претходник на тужителите заедно со тужениот и понатаму фактички ја користел заеднички создадената трговска марка во организацијата на концертите, се додека не починал во година.

Според пониските судови, трговската марка А. е создадена во семејна заедница со заеднички придонес на двајцата браќа, а тоа што уписот во јавните книги - регистарот е само на едниот брат, не е од влијание за поинакво одлучување по однос на стекнатото право на заедничка сопственост во смисла на одредбите од Законот за сопственост и други стварни права, на кои се повикал судот. Воедно, според судовите, при состојба кога е неспорно утврдено дека придонесот на двајцата браќа во создавањето и стекнувањето на правото е подеднакво, не постои законска пречка заедничката сопственост да се трансформира во сосопственичко право на 1/2 идеален дел на трговската марка во смисла на член 63 од тој закон. Воедно, според пониските судови тоа што како носител на правото на трговска марка во регистарот на Заводот, кој претставува јавна книга, е запишан само тужениот, не го исклучува правото на тужителите како законски наследници во овој спор, да го докажуваат правото на нивниот правен претходник стекнато во семејна

заедница со тужениот преку создавање, користење и непречена употреба на трговската марка од моментот на заедничкото создавање во текот на 90-тите години кога живееле заедно во заедничка семејна заедница во Г., со продолжување на заедничкото користење на создадената трговска марка при обавување на заедничката дејност, се до смртта на Д.М.2 во година.

По наоѓање на Врховниот суд на Република Северна Македонија, основани се ревизиските наводи дека со донесувањето на побиваните пресуди е сторена суштествена повреда од член 343 став 2 точка 14 од Законот за парничната постапка како и наводите по однос на неправилна примена на материјалното право од страна на пониските судови.

Во оваа смисла, основани се наводите во ревизијата со кои се укажува дека самата изрека на првостепената пресуда, која е потврдена со второстепената пресуда, е нејасна и контрадикторна, во смисла дека со истата на Д.М.2, бивш од С., му се утврдува 1/2 идеален дел сосопственичко право на трговската марка запишана под реден број 18214 во регистарот на трговски марки во Д. завод, во став 3 тужениот се задолжува да трпи упис на сосопственоста, а во став 4 е задолжен Д. завод пресудата да ја изврши, ако се има предвид дека согласно Законот за индустриска сопственост, трговската марка е право од индустриска сопственост кое се стекнува во постапка предвидена во тој закон со кое се штити трговскиот знак, односно Д. завод е надлежен да признава права од трговска марка, а пак правото да се биде носител на трговската марка се декларира со пријава до Заводот во законски регулирана формална постапка.

По наоѓање на овој суд, основани се наводите во ревизијата со кои се укажува дека во побиваните пресуди судовите не ги имале во доволна мера предвид одредбите од Законот за индустриска сопственост и одлуката со која е усвоено тужбеното барање ја засновале на одредбите од Законот за сопственост и други стварни права, наоѓајќи дека се работи за сопственички спор на имот стекнат во семејна заедница, од каде судовите ја изведуваат и активната легитимација на тужителите за водење на овој спор.

Во оваа смисла, овој суд ги цени како основани наводите во ревизијата со кои се укажува дека трговската марка не е ствар, не е имот во смисла на одредбите од Законот за сопственост и други стварни права, а стекнувањето и заштитата на трговската марка е во целост регулирана во Законот за индустриска сопственост. Имено, во член 12 од Законот за сопственост и други стварни права е дефинирано дека предмет на правото на сопственост се сите ствари кои што можат да припаѓаат на

физички и правни лица, освен оние што во својата природа или врз основа на закон не можат да бидат предмет на ова право, како и дека ствар во смисла на овој закон е дел од материјалната природа што може да биде во власт на човекот и што може да се индивидуализира, па основано се укажува во ревизијата дека трговската марка не претставува ствар, како што впрочем прифатиле судовите.

По наоѓање на Врховниот суд на Република Северна Македонија, доколку и се прифати заклучокот на пониските судови дека трговската марка која е предмет на овој спор е заеднички создадена и дека тоа право е стекнато во време на семејната заедница на браќата во текот на 90-тите години, а трговската марка понатаму продолжиле да ја користат заедно и по создавањето на посебни семејни заедници се до година, кога починал едниот брат, а по неговата смрт продолжил самостојно да ја користи само тужениот, таквиот заклучок е нејасен и противречен на утврдената фактичка состојба. Имено, судовите прифатиле дека тужениот и неговиот сега покоен брат ја дале својата согласност првично трговската марка да се заштити преку правното лице Г., како носител на правото регистрирано во Заводот, а подоцна се согласиле регистрирањето на трговската марка да оди преку едниот брат, тужениот, што според судовите, не значи дека сега покојниот брат се откажал од своите права кои ги стекнал преку создавањето и фактичкото користење на истата.

Претходно наведените заклучоци на судовите се противречни на утврденото дека покојниот Д.М.2 не само што знаел за постапката за регистрација на трговската марка на име на тужениот, туку и самата постапка била покрената и водена лично од него, односно преку адвокатот кој истиот го овластил. Со оглед на тоа што постапката за регистрација на трговска марка е транспарентна, на начин што пријавата се објавува во службеното гласило на Заводот и сите лица кои сметаат дека постојат причини утврдени со закон поради кои истата не треба да биде прифатена имаат право согласно член 196 и 197 од Законот за индустриска сопственост, во рок од 90 дена од објавата да достават укажување или приговори, основано се укажува во ревизијата дека истиот, доколку имал некаков приговор по однос на носителот на трговската марка можел таков да поднесе, а исто така и првотужителката, која исто така била запознаена со оваа постапка. При таква состојба, нејасен е заклучокот на судовите дека двајцата браќа се согласиле регистрирањето на трговската марка да оди преку тужениот иако им припаѓа подеднакво на двајцата браќа, кога е утврдено дека покојниот Д.2 ја водел постапката за регистрација и се согласил со тоа трговската марка да се заведе на име неговиот брат, сега тужениот, со што тужениот се стекнал со исклучивите права кои ги има како носител на правото на трговска марка предвидени во одредбите од Законот за индустриска сопственост.

Воедно, со оглед на утврденото дека предметната трговска марка првично била регистрирана како трговска марка со број 137711 а на истата како носител е запишано правното лице Г. А. – А., а во 2009 година врз основа на нова пријава, со која е проширена заштитата и на нови класи, е запишана под број на име на тужениот, се поставува како спорно прашањето дали постои континуитет на трговската марка, односно дали станува збор за иста трговска марка, како што прифатиле пониските судови, и покрај тоа што знакот за означување на трговската марка останал ист, меѓутоа се променил носителот на правото на трговската марка и опсегот на заштита, како и фактот дека сето тоа е направено со нова пријава заведена под нов број во регистарот.

Имајќи го предвид претходно наведеното, иако е неспорно, како што впрочем прифатиле судовите, дека согласно Законот за индустриска сопственост правата од индустриска сопственост се наследуваат, во конкретниот случај останало неутврдено дали покојниот Д.М.2 бил носител на предметната трговска марка, за да можат и тужителите како негови наследници тоа право да го наследат.

Понатаму, основани се и наводите во ревизијата со кои се укажува дека и застареноста на судската заштита на правото на трговска марка како едно од правата од индустриска сопственост треба да се цени преку одредбите содржани во Законот за индустриска сопственост, па нејасен е заклучокот на пониските судови дека правото на трето лице да бара да биде запишано како носител на трговска марка не застарува, затоа што не застарува правото на сопственост.

Поради претходно наведените причини, следувааше Врховниот суд на Република Северна Македонија ревизијата на тужениот да ја усвои, побиваните пресуди да ги укине, согласно одредбата од член 385 став 1 и член 387 став 2 од Законот за парничната постапка.

При повторното постапување првостепениот суд ќе треба да ги има предвид напред наведените укажувања, по истите да постапи да ја отстрани сторената суштествена повреда на парничната постапка на начин што со преоцена на изведените докази или со повторно изведување на истите ќе ги утврди решителните факти кои се од суштествено значење за одлучувањето во конкретниот случај. По правилно и целосно утврдување на фактичката состојба, со правилна на примена на материјалното право, судот ќе може да донесе правилна и законита одлука во која ќе изнесе јасно образложени причини за решителните факти од кои се раководел при одлучувањето.

Решено во Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 08.07.2021 година, под Рев2.бр.441/2020.

Претседател на советот-судија
Шпенд Деваја с.р.

За точноста на отправокот – т в р д и:секретар,

хгз/ип